I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2022/850 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 30. svibnja 2022.

o računalnom sustavu za prekograničnu elektroničku razmjenu podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima (sustav e-CODEX) i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1726

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81. stavak 2. i članak 82. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([2]),

budući da:

(1) Osiguravanje učinkovitog pristupa pravosuđu za građane i poslovne subjekte te olakšavanje pravosudne suradnje u građanskim stvarima, uključujući trgovačke stvari, i kaznenim stvarima među državama članicama među glavnim su ciljevima područja slobode, sigurnosti i pravde Unije utvrđenog u dijelu trećem, glavi V. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

(2) Pristup pravosudnim sustavima ponekad je otežan iz niza razloga kao što su formalistički i skupi pravni postupci, duga postupovna kašnjenja i visoki troškovi upotrebe sudskih sustava.

(3) Stoga je važno razviti odgovarajuće kanale kako bi se osigurala učinkovita digitalna suradnja među pravosudnim sustavima. Dakle, neophodno je na razini Unije uspostaviti informacijski sustav kojim se omogućuje brza, izravna, interoperabilna, održiva, pouzdana i sigurna prekogranična elektronička razmjena podataka povezanih s predmetima, uz stalno poštovanje prava na zaštitu osobnih podataka. Takav bi sustav trebao doprinijeti poboljšanju pristupa pravosuđu i transparentnosti time što bi građanima i poslovnim subjektima omogućio razmjenu dokumenata i dokaza u digitalnom obliku s pravosudnim tijelima ili drugim nadležnim tijelima, kada je tako predviđeno nacionalnim pravom ili pravom Unije. Taj bi sustav trebao povećati povjerenje građana u Uniju i uzajamno povjerenje među pravosudnim tijelima i drugim nadležnim tijelima država članica.

(4) Trebalo bi poticati digitalizaciju postupaka u građanskim i kaznenim stvarima kako bi se ojačali vladavina prava i jamstva temeljnih prava u Uniji, posebno olakšavanjem pristupa pravosuđu.

([1]) SL C 286, 16.7.2021., str. 82.

([2]) Stajalište Europskog parlamenta od 24. ožujka 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu)] i odluka Vijeća od 12. travnja 2022.

(5) Ova se Uredba odnosi na prekograničnu elektroničku razmjenu podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima. Pravosudnu suradnju u građanskim i kaznenim stvarima i odgovarajuće nadležnosti pravosudnih tijela ili drugih nadležnih tijela trebalo bi tumačiti u skladu s pravnim aktima Unije i sudskom praksom Suda Europske unije.

(6) Za prekograničnu elektroničku razmjenu podataka povezanih s predmetima već su razvijeni alati koji nisu zamijenili postojeće pozadinske sustave već uspostavljene u državama članicama niti su iziskivali skupe preinake tih sustava. Sustav za komunikaciju u okviru e-pravosuđa s pomoću internetske razmjene podataka (e-CODEX) najvažniji je takav alat koji je dosad razvijen.

(7) Sustav e-CODEX alat je koji je posebno projektiran za olakšavanje prekogranične elektroničke razmjene podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima. U kontekstu povećane digitalizacije postupaka u građanskim i kaznenim stvarima sustavom e-CODEX nastoji se poboljšati učinkovitost prekogranične komunikacije među nadležnim tijelima i olakšati pristup pravosuđu za građane i poslovne subjekte. Do predaje sustava e-CODEX Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA), osnovane Uredbom (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), sustavom e-CODEX upravljat će konzorcij država članica i organizacija uz financiranje iz programâ Unije („subjekt koji upravlja sustavom e-CODEX”).

(8) Sustav e-CODEX pravosudnom sektoru pruža interoperabilno rješenje za povezivanje informacijskih sustava nadležnih nacionalnih tijela, kao što su pravosudna tijela, ili drugih organizacija. Sustav e-CODEX trebalo bi stoga smatrati preferiranim rješenjem za interoperabilnu, sigurnu i decentraliziranu komunikacijsku mrežu među nacionalnim informacijskim sustavima u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima.

(9) Za potrebe ove Uredbe elektronička razmjena podataka uključuje svaki sadržaj prenosiv u elektroničkom obliku s pomoću sustava e-CODEX, kao što je tekst ili zvuk, vizualni ili audiovizualni zapisi, u obliku strukturiranih ili nestrukturiranih podataka, datoteka ili metapodataka.

(10) Ovom Uredbom ne predviđa se obavezna upotreba sustava e-CODEX. Istodobno, ništa u ovoj Uredbi ne bi trebalo spriječiti države članice da razvijaju i održavaju slučajeve probne upotrebe.

(11) Sustav e-CODEX sastoji se od dvaju softverskih elemenata: pristupnika za razmjenu poruka s drugim pristupnicima i poveznika koji nudi brojne funkcije povezane s razmjenom poruka među nacionalnim informacijskim sustavima. Sada se pristupnik temelji na elementu Instrumenta za povezivanje Europe pod nazivom „e-dostava” koji održava Komisija, a poveznikom upravlja subjekt koji upravlja sustavom e-CODEX. Poveznik nudi funkcije kao što su provjera elektroničkih potpisa s pomoću sigurnosne biblioteke i potvrde o dostavi. Osim toga, subjekt koji upravlja sustavom e-CODEX razvio je sheme podataka za digitalne obrasce koji se trebaju upotrebljavati u posebnim građanskim i kaznenim postupcima za koje je pokrenuo pilot-projekt sustava e-CODEX.

(12) S obzirom na važnost sustava e-CODEX za prekogranične razmjene u području pravosudne suradnje u Uniji, sustav e-CODEX trebalo bi uspostaviti s pomoću održivog pravnog okvira Unije kojim se utvrđuju pravila o njegovu funkcioniranju i razvoju. Takvim pravnim okvirom trebalo bi osigurati zaštitu temeljnih prava predviđenih u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, a osobito prava utvrđenih u glavi VI. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, te posebno u članku 47. o pravu na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje. Njime se ni na koji način ne bi trebala narušiti zaštita postupovnih prava koja su ključna za zaštitu tih temeljnih prava. Njime bi se također trebale jasno utvrditi i formulirati sastavnice sustava e-CODEX kako bi se zajamčila njegova tehnička održivost i sigurnost. U sustavu e-CODEX trebalo bi uspostaviti informacijske sastavnice pristupne točke e-CODEX-a, koja bi se trebala sastojati od pristupnika za sigurnu komunikaciju s drugim utvrđenim pristupnicima, i poveznika, kojim se podupire razmjena poruka. Sustav e-CODEX trebao bi uključivati i digitalne postupovne standarde kojima se podupire upotreba pristupnih točaka e-CODEX-a za pravne postupke predviđene pravnim aktima Unije donesenima u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima i kako bi se omogućila razmjena informacija među pristupnim točkama e-CODEX-a.

([3]) Uredba (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) te izmjeni Uredbe (EZ) br. 1987/2006 i Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1077/2011 (SL L 295, 21.11.2018., str. 99.).

(13) S obzirom na to da bi semantička interoperabilnost, kao jedna od razina interoperabilnosti, trebala doprinijeti ostvarenju cilja ove Uredbe koji se sastoji od uspostave standardizirane i smislene interakcije između dvije ili više strana, posebnu pozornost trebalo bi posvetiti temeljnom rječniku e-pravosuđa EU-a, tj. resursu za semantičke pojmove i definicije koji se mogu ponovno upotrijebiti koji se rabi kako bi se osigurale trajna dosljednost i kvaliteta podataka u svim scenarijima upotrebe.

(14) S obzirom na to da je potrebno osigurati dugoročnu održivost sustava e-CODEX i vođenje tog sustava, a pritom poštovati načelo neovisnosti pravosuđa, trebalo bi imenovati prikladni subjekt za upravljanje sustavom e-CODEX. Trebalo bi osigurati neovisnost pravosuđa u kontekstu vođenja sustava e-CODEX u okviru tog subjekta.

(15) Agencija je najprikladniji subjekt za upravljanje sustavom e-CODEX jer bi se, zahvaljujući njezinoj upravljačkoj strukturi, države članice mogle uključiti u upravljanje sustavom e-CODEX tako da sudjeluju u upravnom odboru agencije, odboru za upravljanje programom i savjetodavnoj skupini. Agencija eu-LISA ima relevantno iskustvo u upravljanju opsežnim informacijskim sustavima. Stoga bi agenciji eu-LISA trebalo povjeriti upravljanje sustavom e-CODEX. Ujedno je potrebno izmijeniti postojeću upravljačku strukturu agencije eu-LISA prilagođavanjem odgovornosti njezina upravnog odbora i osnivanjem savjetodavne skupine za e-CODEX. Uredbu (EU) 2018/1726 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Trebalo bi uspostaviti i poseban odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX, uzimajući u obzir rodnu ravnotežu. Odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX trebao bi savjetovati upravni odbor agencije eu-LISA o određivanju prioriteta u pogledu aktivnosti, među ostalim i u pogledu razvoja digitalnih postupovnih standarda, novih značajki i novih verzija softvera.

(16) U skladu s člankom 19. Uredbe (EU) 2018/1726 funkcije upravnog odbora agencije eu-LISA su da, među ostalim, osigurava da se svim odlukama i postupcima agencije eu-LISA koji utječu na opsežne informacijske sustave u području slobode, sigurnosti i pravde poštuje načelo neovisnosti pravosuđa. Upravljačkom strukturom agencije eu-LISA i shemom financiranja dodatno se jamči poštovanje tog načela. Također je važno uključiti stručnjake iz pravnih zanimanja, druge stručnjake i relevantne dionike u vođenje sustava e-CODEX u okviru savjetodavne skupine za e-CODEX i odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX. Detaljni dogovori i uvjeti u pogledu uključivanja stručnjaka iz pravnih zanimanja, drugih stručnjaka i relevantnih dionika trebali bi omogućiti njihovo učinkovito sudjelovanje i savjetovanje s njima, osobito osiguravanjem propisnog uzimanja u obzir njihovih povratnih informacija.

(17) S obzirom na prioritetnu zadaću agencije eu-LISA da razvije sustav ulaska/izlaska (EES), europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS), centralizirani sustav za utvrđivanje država članica koje imaju podatke o osuđujućim presudama protiv državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva (sustav ECRIS-TCN), revidirani Schengenski informacijski sustav (SIS), vizni informacijski sustav (VIS) i Eurodac te da upravlja tim sustavima, ali i s obzirom na stratešku zadaću uspostave okvira za interoperabilnost među informacijskim sustavima EU-a, agencija eu-LISA trebala bi preuzeti odgovornost za sustav e-CODEX između 1. srpnja 2023. i 31. prosinca 2023.

(18) Korespondenti za e-CODEX trebali bi imati pravo zatražiti i dobiti tehničku podršku na temelju ove Uredbe te bi trebali podupirati rad sustava e-CODEX među državama članicama. Zahtjevima u pogledu razine usluga za aktivnosti koje treba provoditi agencija eu-LISA trebalo bi uzeti u obzir pitanje broja korespondenata za e-CODEX u državama članicama i u Komisiji, razmjernog broju pristupnih točaka e-CODEX-a koje su odobrile države članice ili Komisija i broju digitalnih postupovnih standarda koje primjenjuju.

(19) Sustav e-CODEX može se upotrebljavati u prekograničnim građanskim i kaznenim stvarima. Sustav e-CODEX i njegove sastavnice trebalo bi biti moguće upotrebljavati u druge svrhe osim onih iz područja pravosudne suradnje u skladu s nacionalnim pravom ili pravom Unije sve dok takva upotreba ne narušava upotrebu sustava e-CODEX. Ova se Uredba primjenjuje samo na prekograničnu razmjenu podataka među povezanim sustavima putem odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a i u skladu s odgovarajućim digitalnim postupovnim standardima.

(20) Agencija eu-LISA trebala bi biti odgovorna za sastavnice sustava e-CODEX, osim za upravljanje pristupnikom jer njega sada pruža Komisija na međusektorskoj razini u okviru e-dostave. Agencija eu-LISA trebala bi od subjekta koji upravlja sustavom e-CODEX preuzeti punu odgovornost za upravljanje poveznikom i za digitalne postupovne standarde. S obzirom na to da su pristupnik i poveznik sastavni dijelovi sustava e-CODEX, agencija eu-LISA trebala

bi osigurati da je poveznik kompatibilan s najnovijom verzijom pristupnika. U tu svrhu Komisija bi od stupanja na snagu ove Uredbe trebala uključiti agenciju eu-LISA u pripremni rad koji se obavlja prije nego što agencija eu-LISA preuzme odgovornost za sustav e-CODEX, kao i u relevantno upravljačko tijelo za e-dostavu.

(21) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). Provedbenim aktima donesenima u tom okviru trebalo bi utvrditi: minimalne tehničke specifikacije i standarde, među ostalim i za sigurnost i metode za provjeru cjelovitosti i autentičnosti, na kojima se temelje sastavnice sustava e-CODEX; zahtjeve u pogledu razine usluga za aktivnosti koje treba provoditi agencija eu-LISA i druge potrebne tehničke specifikacije za te aktivnosti, uključujući broj korespondenata za e-CODEX za odobrene pristupne točke e-CODEX-a, razmjeran broju odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a i broju digitalnih postupovnih standarda koje primjenjuju i posebne dogovore u vezi s predajom i preuzimanjem sustava e-CODEX. Provedbenim aktima ujedno bi se trebali moći uspostaviti digitalni postupovni standardi kojima se podupire upotreba sustava e-CODEX u postupcima u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima.

(22) Poveznik bi trebao moći tehnički podržavati sve vrste elektroničkih pečata i elektroničkih potpisa, kako je predviđeno u Uredbi (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]). Komisija bi u minimalne tehničke specifikacije i standarde koje je utvrdila trebala uključiti sigurnosne operativne standarde u vezi s poveznikom. U sigurnosnim zahtjevima za funkcioniranje poveznika trebalo bi uzeti u obzir standarde za informacijsku sigurnost i postojeće pravne akte Unije kao što su uredbe (EU) br. 910/2014, (EU) 2016/679 ([6]) i (EU) 2018/1725 ([7]) Europskog parlamenta i Vijeća te Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]).

(23) Trebalo bi utvrditi posebne odgovornosti agencije eu-LISA u vezi s upravljanjem sustavom e-CODEX.

(24) Zadaće agencije eu-LISA trebale bi uključivati dodavanje novih značajki u sustav e-CODEX ako je to potrebno. Jedna takva nova značajka trebala bi biti značajka u povezniku koja omogućuje dohvat relevantnih statističkih podataka o broju tehničkih poruka koje su poslane i primljene kroz svaku odobrenu pristupnu točku e-CODEX-a.

(25) Na nacionalnoj razini države članice trebale bi moći tijelima javne vlasti ili pravnim osobama, kao što su privatna trgovačka društva i organizacije koje zastupaju pravne stručnjake, izdati odobrenje za upravljanje pristupnim točkama e-CODEX-a. Države članice trebale bi voditi popis takvih odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a te o njima obavješćivati agenciju eu-LISA kako bi se omogućila interakcija među njima u kontekstu relevantnih postupaka. Subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a na nacionalnoj razini trebaju poštovati zahtjeve i načela u pogledu zaštite podataka utvrđene u Uredbi (EU) 2016/679. Na razini Unije Komisija bi trebala moći institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije izdati odobrenje za upravljanje pristupnim točkama e-CODEX-a. Komisija bi trebala voditi popis takvih odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a te o njima obavješćivati agenciju eu-LISA kako bi se omogućila interakcija među njima u kontekstu relevantnih postupaka. Subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a na razini Unije trebaju poštovati zahtjeve i

([4]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

([5]) Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

([6]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([7]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

([8]) Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

načela u pogledu zaštite podataka utvrđene u Uredbi (EU) 2018/1725. Iako bi agencija eu-LISA trebala osigurati upravljanje sustavom e-CODEX, te imajući u vidu decentraliziranost sustava e-CODEX, za uspostavu odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a i upravljanje njima trebali bi biti odgovorni isključivo subjekti koji upravljaju relevantnim odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a. Subjekt koji upravlja odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a trebao bi biti odgovoran za svaku štetu koja proizlazi iz upravljanja tom odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a u skladu s primjenjivim pravom. Države članice i Komisija trebale bi provjeriti da subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a imaju potrebnu tehničku opremu i ljudske resurse kako bi se zajamčilo pravilno i pouzdano funkcioniranje sustava e-CODEX. Ako ti subjekti nemaju potrebnu tehničku opremu i ljudske resurse, njihova odobrena pristupna točka e-CODEX-a trebala bi izgubiti odobrenje.

(26) Države članice trebale bi nadzirati odobrene pristupne točke e-CODEX-a za koje su odgovorne, posebno ako njima upravljaju subjekti koji nisu tijela javne vlasti. Države članice trebale bi osigurati da se primjenjuju odgovarajuće mjere u pogledu sigurnosti podataka.

(27) Države članice trebale bi informirati javnost o sustavu e-CODEX s pomoću skupa opsežnih komunikacijskih kanala, uključujući internetske stranice i platforme društvenih medija.

(28) Iako je na svakoj državi članici da odredi digitalne postupovne standarde koje svaka pristupna točka e-CODEX-a koju je odobrila ima pravo primjenjivati, svaka država članica ipak bi trebala osigurati da se svi digitalni postupovni standardi doneseni provedbenim aktima na temelju ove Uredbe primjenjuju na njezinu državnom području.

(29) Trebalo bi uspostaviti mehanizam za praćenje učinka instrumenata koji omogućuju prekograničnu elektroničku razmjenu podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima u Uniji. Subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a trebali bi stoga moći sustavno prikupljati i čuvati opsežne podatke o upotrebi sustava e-CODEX. Time bi se trebao ne samo olakšati rad država članica na prikupljanju relevantnih podataka i osigurati uzajamna odgovornost i transparentnost, već i znatno olakšati Komisijino ex post praćenje pravnih akata Unije donesenih u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima. Prikupljene informacije trebale bi obuhvaćati samo zbirne podatke i ne bi trebale sadržavati osobne podatke.

(30) Pri pružanju tehničke podrške korespondentima za e-CODEX u vezi sa sustavom e-CODEX, agencija eu-LISA trebala bi djelovati kao jedinstvena kontaktna točka, među ostalim i za potrebe pristupnika.

(31) Agencija eu-LISA trebala bi pri obavljanju svojih zadaća održavati visoku razinu sigurnosti. Pri poduzimanju daljnjeg tehničkog razvoja softvera ili pri razvoju ažuriranjâ, agencija eu-LISA trebala bi u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 provoditi načela integrirane sigurnosti i tehničke i integrirane zaštite podataka. Subjekt koji upravlja odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a trebao bi biti odgovoran za sigurnost i zaštitu podataka koji se prenose njegovom odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a.

(32) Klasificirani podaci, kako su definirani u članku 2. Sporazuma između država članica Europske unije, koje su se sastale u okviru Vijeća, o zaštiti klasificiranih podataka koji se razmjenjuju u interesu Europske unije ([9]), ne bi se trebali prenositi putem sustava e-CODEX, osim ako su ispunjeni relevantni uvjeti predviđeni u tom sporazumu, u drugim pravnim aktima Unije i u nacionalnom pravu.

(33) Kako bi se agenciji eu-LISA omogućilo da se primjereno pripremi za preuzimanje sustava e-CODEX, subjekt koji upravlja sustavom e-CODEX trebao bi do 31. prosinca 2022. podnijeti dokument o predaji u kojem se utvrđuju detaljni dogovori u vezi s prijenosom sustava e-CODEX, uključujući kriterije za uspješan proces predaje i uspješan dovršetak tog procesa, u skladu s provedbenim aktima koje je donijela Komisija na temelju ove Uredbe. Dokument o predaji trebao bi obuhvaćati sastavnice sustava e-CODEX, uključujući pristupnik, poveznik i digitalne postupovne standarde, kao i relevantne prateće softverske proizvode, prateću dokumentaciju i druge prateće resurse. Komisija bi trebala pratiti proces predaje i preuzimanja kako bi osigurala njegovu usklađenost s provedbenim aktima donesenima na temelju ove Uredbe i dokumentom o predaji. Preuzimanje bi se trebalo provesti tek nakon što

([9]) SL C 202, 8.7.2011., str. 13.

Komisija objavi da je taj proces uspješno dovršen, nakon savjetovanja sa subjektom koji upravlja sustavom e-CODEX i agencijom eu-LISA. Nakon podnošenja dokumenta o predaji i do uspješne predaje sustava e-CODEX agenciji eu-LISA, subjekt koji upravlja sustavom e-CODEX ne bi trebao uvoditi izmjene u sustavu e-CODEX ili isporučivati nova izdanja softvera osim za potrebe korektivnog održavanja sustava e-CODEX.

(34) U sklopu predaje sustava e-CODEX agenciji eu-LISA trebalo bi osigurati da se sva prava intelektualnog vlasništva ili prava upotrebe koja se odnose na sustav e-CODEX i relevantne prateće softverske proizvode, prateću dokumentaciju i druge prateće resurse prenesu na agenciju eu-LISA kako bi joj se omogućilo da ispunjava svoje odgovornosti na temelju ove Uredbe. Međutim, za glavne softverske komponente sustava e-CODEX ugovorni prijenos nije potreban jer su te softverske komponente otvorenog koda i obuhvaćene su javnom licencom Europske unije.

(35) Kako bi Komisija mogla redovito evaluirati sustav e-CODEX, agencija eu-LISA trebala bi svake dvije godine dostaviti izvješće Komisiji o tehničkom razvoju i tehničkom funkcioniranju sustava e-CODEX. Kako bi doprinijele tom izvješću, države članice trebale bi agenciji eu-LISA dostavljati relevantne informacije o odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a za povezane sustave na njihovu državnom području, a Komisija bi trebala dostavljati relevantne informacije o odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a kojima upravljaju institucije, tijela, uredi i agencije Unije.

(36) Savjetodavna skupina za e-CODEX trebala bi agenciji eu-LISA pružati potrebno stručno znanje u vezi sa sustavom e-CODEX, posebno promicanjem razmjene iskustava i najboljih praksi. Savjetodavna skupina za e-CODEX trebala bi se moći uključiti u razvoj novih digitalnih postupovnih standarda, uključujući one pokrenute na inicijativu država članica.

(37) Mandat članova odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX i njihovih zamjenika trebao bi se moći produljiti. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti zastupljenosti različitih država članica u odboru za upravljanje programom sustava e-CODEX, koju treba promicati kad god je to moguće kako bi se osiguralo da sve države članice s vremenom budu zastupljene u odboru za upravljanje programom sustava e-CODEX.

(38) Odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX trebao bi pri obavljanju svojih dužnosti osigurati da su sve mjere koje agencija eu-LISA poduzima u pogledu sustava e-CODEX, bilo tehničke, primjerice mjere koje se odnose na infrastrukturu, upravljanje podacima i odvajanje podataka, ili organizacijske, primjerice mjere koje se odnose na ključno osoblje i ostale ljudske resurse, u skladu s načelom neovisnosti pravosuđa.

(39) Kako bi se Europskom parlamentu i Vijeću omogućilo da ocijene uspjeh prijenosa sustava e-CODEX i funkcioniranja sustava e-CODEX općenito, Komisija bi trebala redovito provoditi sveobuhvatne evaluacije tog sustava. Komisija bi prvu takvu evaluaciju trebala provesti tri godine nakon što agencija eu-LISA preuzme odgovornost za sustav e-CODEX, a nakon toga svake četiri godine.

(40) Agenciji eu-LISA trebalo bi pružiti dostatne resurse kako bi se osiguralo da ona može na odgovarajući način ispunjavati svoje nove zadaće kako su navedene u ovoj Uredbi. Resursi namijenjeni za rad sustava e-CODEX u skladu s ovom Uredbom ne bi se trebali upotrebljavati ni u koju drugu svrhu.

(41) U pogledu troškova nastalih pri obavljanju zadaća utvrđenih ovom Uredbom, ništa u ovoj Uredbi ne bi trebalo sprečavati države članice u podnošenju zahtjeva za financiranje uvođenja sustava e-CODEX na nacionalnoj razini iz Unijinih programa financiranja.

(42) U mjeri u kojoj je to dopušteno nacionalnim pravom, ništa u ovoj Uredbi ne sprečava automatsko podnošenje informacija agenciji eu-LISA, a posebno obavijesti predviđenih u ovoj Uredbi.

(43) Ovom Uredbom ne predviđa se posebna pravna osnova za obradu osobnih podataka. Svaka obrada osobnih podataka u okviru ove Uredbe trebala bi biti u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka. Uredba (EU) 2016/679 te direktive 2002/58/EZ ([10]) i (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća primjenjuju se na obradu osobnih podataka koju provode subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a koje su uspostavljene na državnom području država članica u skladu s ovom Uredbom.

(44) Uredba (EU) 2018/1725 primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provode institucije, tijela, uredi i agencije Unije u okviru ove Uredbe.

(45) Međunarodne organizacije ili njihova podređena tijela uređena međunarodnim javnim pravom, ili drugi relevantni subjekti ili tijela osnovani sporazumom ili na temelju sporazuma između dviju ili više zemalja, trebali bi moći sudjelovati u sustavu e-CODEX kao relevantni dionici nakon što operativno upravljanje njime bude povjereno agenciji eu-LISA. U tu svrhu i kako bi se osigurao učinkovit, standardiziran i siguran rad sustava e-CODEX, agencija eu-LISA trebala bi moći sklopiti radne dogovore s tim organizacijama, tijelima i subjektima u skladu s Uredbom (EU) 2018/1726.

(46) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, naime uspostavu sustava e-CODEX na razini Unije i povjeravanje upravljanja sustavom agenciji eu-LISA, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(47) Komisija bi trebala proučiti je li sudjelovanje trećih zemalja u sustavu e-CODEX izvedivo i, ako je to potrebno, predstaviti zakonodavni prijedlog kako bi se omogućilo takvo sudjelovanje i utvrdila pravila i protokoli u tu svrhu.

(48) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(49) U skladu s člancima 1. i 2. te člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(50) Sjedište agencije eu-LISA je u Tallinnu u Estoniji. S obzirom na njegovu posebnu prirodu i značajke, smatralo se primjerenim razviti sustav e-CODEX i njime operativno upravljati u Tallinnu u Estoniji.

(51) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 26. siječnja 2021.,

([10]) Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom uspostavlja pravni okvir za sustav e-CODEX.

2. Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o sljedećem:

(a) definiciji, sastavu i funkcijama sustava e-CODEX te o upravljanju njime;

(b) odgovornostima Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) u pogledu sustava e-CODEX;

(c) odgovornostima Komisije, država članica i subjekata koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a;

(d) pravnom okviru za sigurnost sustava e-CODEX.

Članak 2.

Područje primjene

Ova se Uredba primjenjuje na prekograničnu elektroničku razmjenu podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima s pomoću sustava e-CODEX u skladu s pravnim aktima Unije donesenima u tom području.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „sustav e-CODEX” (sustav za komunikaciju u okviru e-pravosuđa s pomoću internetske razmjene podataka) znači decentralizirani i interoperabilni sustav za prekograničnu komunikaciju u svrhu olakšavanja elektroničke razmjene podataka, koja uključuje svaki sadržaj prenosiv u elektroničkom obliku, na brz, siguran i pouzdan način u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima;

2. „pristupna točka e-CODEX-a” znači softverski paketi koji su instalirani na hardverskoj infrastrukturi i koji mogu na siguran i pouzdan način slati informacije drugim pristupnim točkama e-CODEX-a i primati informacije od njih;

3. „odobrena pristupna točka e-CODEX-a” znači pristupna točka e-CODEX-a koju je odobrila Komisija ili država članica i o kojoj je agencija eu-LISA obaviještena u skladu s člankom 6. stavkom 4. ili člankom 8. stavkom 1. i koja primjenjuje barem jedan digitalni postupovni standard;

4. „subjekt koji upravlja odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a” znači nacionalno tijelo javne vlasti ili pravna osoba kojima je izdano odobrenje na temelju nacionalnog prava ili institucija, tijelo, ured ili agencija Unije, koji upravljaju odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a;

5. „korespondent za e-CODEX” znači fizička osoba koju je imenovala država članica ili Komisija i koja u skladu s člankom 7. stavkom 3. može zatražiti i dobiti tehničku podršku agencije eu-LISA iz članka 7. stavka 1. točke (f) u vezi sa svim sastavnicama sustava e-CODEX;

6. „povezani sustav” znači informacijski sustav koji je povezan s pristupnom točkom e-CODEX-a radi razmjene podataka s drugim takvim informacijskim sustavima;

7. „središnja platforma za testiranje” znači sastavnica sustava e-CODEX koja se upotrebljava isključivo za testiranje i koja sadržava skup funkcija kojima se subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a mogu služiti kako bi provjerili pravilno funkcioniranje svojih odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a i pravilnu upotrebu digitalnih postupovnih standarda u povezanim sustavima koji su pridruženi tim odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a;

8. „model poslovnih procesa” znači grafički i tekstualni prikaz konceptualnog modela nekoliko povezanih, strukturiranih aktivnosti ili zadaća, kao i relevantnih modela podataka, te redoslijed kojim se aktivnosti ili zadaće moraju provesti kako bi se postigla standardizirana i smislena interakcija između dvije strane ili više njih;

9. „digitalni postupovni standard” znači tehničke specifikacije za modele poslovnih procesa i sheme podataka kojima se određuje elektronička struktura podataka razmijenjenih putem sustava e-CODEX na osnovi temeljnog rječnika e-pravosuđa EU-a.

Članak 4.

Nediskriminacija i poštovanje temeljnih prava

Temeljna prava i slobode svih osoba na koje utječe elektronička razmjena podataka putem sustava e-CODEX, a posebno pravo na učinkovit pristup pravosuđu, pravo na pošteno suđenje, načelo nediskriminacije i pravo na zaštitu osobnih podataka i pravo na privatnost, u potpunosti se poštuju u skladu s pravom Unije.

POGLAVLJE 2.

SASTAV I FUNKCIJE SUSTAVA E-CODEX TE ODGOVORNOSTI POVEZANE S NJIM

Članak 5.

Sastav sustava e-CODEX

1. Sustav e-CODEX sastoji se od:

(a) pristupne točke e-CODEX-a;

(b) digitalnih postupovnih standarda; i

(c) pratećih softverskih proizvoda, prateće dokumentacije i drugih pratećih resursa navedenih u Prilogu.

2. Pristupne točke e-CODEX-a sastoje se od:

(a) pristupnika koji se sastoji od softvera utemeljenog na zajedničkom skupu protokola, a kojim se omogućuje sigurna razmjena informacija putem telekomunikacijske mreže s drugim pristupnicima koji upotrebljavaju isti zajednički skup protokola;

(b) poveznika, koji omogućuje povezivanje povezanih sustava s pristupnikom iz točke (a) i koji se sastoji od softvera utemeljenog na zajedničkom skupu otvorenih protokola, a kojim se omogućuje sljedeće:

   i. strukturiranje, bilježenje i povezivanje poruka;

   ii. provjera cjelovitosti i autentičnosti poruka;

   iii. izrada dokaza o primitku razmijenjenih poruka na kojima je istaknuto vrijeme primitka.

Članak 6.

Odgovornosti Komisije

1. Komisija do 31. prosinca 2022. provedbenim aktima utvrđuje:

(a) minimalne tehničke specifikacije i standarde, među ostalim i za sigurnost i metode za provjeru cjelovitosti i autentičnosti, na kojima se temelje sastavnice sustava e-CODEX iz članka 5.;

(b) zahtjeve u pogledu razine usluga za aktivnosti iz članka 7. koje treba provoditi agencija eu-LISA te druge potrebne tehničke specifikacije za te aktivnosti, uključujući broj korespondenata za e-CODEX;

(c) posebne dogovore u vezi s procesom predaje i preuzimanja iz članka 10.

2. Komisija provedbenim aktima može donijeti digitalne postupovne standarde, osim ako je donošenje digitalnih postupovnih standarda predviđeno u drugim pravnim aktima Unije u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima.

3. Provedbeni akti iz stavaka 1. i 2. ovog članka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 19. stavka 2.

4. Komisija vodi popis odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a kojima upravljaju institucije, tijela, uredi i agencije Unije te digitalnih postupovnih standarda koje svaka od tih odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a primjenjuje. Komisija bez odgode obavješćuje agenciju eu-LISA o tom popisu i svim njegovim izmjenama.

5. Komisija imenuje određeni broj korespondenata za e-CODEX razmjeran broju pristupnih točaka e-CODEX-a koje je odobrila i broju digitalnih postupovnih standarda koje te odobrene pristupne točke e-CODEX-a primjenjuju. Samo ti korespondenti za e-CODEX imaju pravo zatražiti i dobiti tehničku podršku iz članka 7. stavka 1. točke (f) u vezi sa sustavom e-CODEX kojim upravljaju institucije, tijela, uredi i agencije Unije, pod uvjetima utvrđenima u provedbenim aktima donesenima na temelju stavka 1. točke (b) ovog članka. Komisija obavješćuje agenciju eu-LISA o popisu korespondenata za e-CODEX koje je imenovala i svim njegovim izmjenama.

Članak 7.

Odgovornosti agencije eu-LISA

1. Agencija eu-LISA odgovorna je za sastavnice sustava e-CODEX iz članka 5., uz iznimku pristupnika, a posebno za sljedeće zadaće:

(a) razvoj, održavanje, popravljanje pogrešaka i ažuriranje softverskih proizvoda i druge opreme, uključujući u pogledu sigurnosti, kao i njihovo distribuiranje subjektima koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a;

(b) izradu, vođenje i ažuriranje dokumentacije koja se odnosi na sastavnice sustava e-CODEX, njegove prateće softverske proizvode i drugu prateću opremu, te distribuiranje te dokumentacije subjektima koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a;

(c) razvoj, održavanje i ažuriranje konfiguracijske datoteke koja sadržava taksativan popis odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a, uključujući digitalne postupovne standarde koje svaka od tih odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a primjenjuje, te njezino distribuiranje subjektima koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a;

(d) uvođenje tehničkih izmjena i dodavanje novih značajki, što se objavljuje u obliku novih verzija softvera, u sustav e-CODEX kako bi se odgovorilo na nove zahtjeve, kao što su zahtjevi koji proizlaze iz provedbenih akata iz članka 6. stavka 2., ili ako ih je zatražila savjetodavna skupina za e-CODEX;

(e) potporu aktivnostima testiranja i koordinaciju tih aktivnosti, među ostalim i povezivanju, što uključuje odobrene pristupne točke e-CODEX-a;

(f) pružanje tehničke podrške korespondentima za e-CODEX u vezi sa sustavom e-CODEX;

(g) razvoj, uvođenje, održavanje i ažuriranje digitalnih postupovnih standarda te njihovo distribuiranje subjektima koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a;

(h) objavu, na svojim internetskim stranicama, popisa odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a o kojima je obaviještena te digitalnih postupovnih standarda koje svaka od tih odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a primjenjuje;

(i) odgovaranje na zahtjeve za tehničke savjete i podršku koje su dostavile službe Komisije u kontekstu izrade provedbenih akata iz članka 6. stavka 2.;

(j) evaluaciju potrebe za novim digitalnim postupovnim standardima te njihovu procjenu i pripremu, što uključuje organiziranje i održavanje radionica za korespondente za e-CODEX;

(k) razvoj, održavanje i ažuriranje temeljnog rječnika e-pravosuđa EU-a na kojem se temelje digitalni postupovni standardi;

(l) razvoj i distribuiranje sigurnosnih operativnih standarda kako je predviđeno u članku 11.;

(m) pružanje osposobljavanja, među ostalim i svim relevantnim dionicima, o tehničkoj upotrebi sustava e-CODEX u skladu s Uredbom (EU) 2018/1726, što uključuje i osiguravanje materijala za osposobljavanje dostupnih na internetu.

2. Agencija eu-LISA odgovorna je za sljedeće dodatne zadaće:

(a) osiguravanje i održavanje hardverske i softverske informacijske infrastrukture koja je potrebna za obavljanje njezinih zadaća te upravljanje njome u tehničkim centrima agencije eu-LISA;

(b) osiguravanje središnje platforme za testiranje, upravljanje njome i njezino održavanje, uz istodobno osiguravanje cjelovitosti i dostupnosti ostatka sustava e-CODEX;

(c) informiranje javnosti o sustavu e-CODEX s pomoću skupa opsežnih komunikacijskih kanala, uključujući internetske stranice ili platforme društvenih medija;

(d) pripremu, ažuriranje i internetsko distribuiranje netehničkih informacija u vezi sa sustavom e-CODEX i aktivnostima koje agencija eu-LISA provodi.

3. Za potrebe stavka 1. točke (f) agencija eu-LISA na temelju pojedinačnih zahtjeva osigurava dostupnost resursa tijekom radnog vremena kako bi korespondentima za e-CODEX osigurala jedinstvenu kontaktnu točku za tehničku podršku, među ostalim i za pristupnik.

Članak 8.

Odgovornosti država članica

1. Države članice odobravaju pristupne točke e-CODEX-a za povezane sustave na njihovu državnom području u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom i pravom Unije. Države članice vode popis tih odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a i digitalnih postupovnih standarda koje svaka odobrena pristupna točka e-CODEX-a primjenjuje. Države članice bez odgode obavješćuju agenciju eu-LISA o tom popisu i svim njegovim izmjenama. Države članice nadziru svoje odobrene pristupne točke e-CODEX-a pri čemu osiguravaju da su uvjeti pod kojima je odobrenje izdano uvijek ispunjeni. Države članice ne smiju upravljati svojim odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a u trećim zemljama.

2. Svaka država članica imenuje određeni broj korespondenata za e-CODEX razmjeran broju pristupnih točaka e-CODEX-a koje je odobrila i broju digitalnih postupovnih standarda koje te odobrene pristupne točke e-CODEX-a primjenjuju. Samo ti korespondenti za e-CODEX imaju pravo zatražiti i dobiti tehničku podršku iz članka 7. stavka 1. točke (f), pod uvjetima utvrđenima u provedbenim aktima donesenima na temelju članka 6. stavka 1. točke (b). Svaka država članica obavješćuje agenciju eu-LISA o popisu korespondenata za e-CODEX koje je imenovala i svim njegovim izmjenama.

Članak 9.

Odgovornosti subjekata koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a

1. Subjekt koji upravlja odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a odgovoran je za njezinu sigurnu uspostavu i njezin siguran rad. Ta odgovornost uključuje potrebne prilagodbe poveznika iz članka 5. stavka 2. točke (b) kako bi bio kompatibilan sa svim povezanim sustavima.

2. Subjekt koji upravlja odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a dostavlja državi članici koja je odobrila pristupnu točku e-CODEX-a statističke podatke utvrđene u članku 15. stavku 1. i u relevantnim pravnim aktima Unije donesenima u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima.

3. Odgovornost za svaku štetu koja proizlazi iz upravljanja odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a i svim povezanim sustavima na temelju primjenjivog prava snosi subjekt koji upravlja tom odobrenom pristupnom točkom e-CODEX-a.

Članak 10.

Predaja i preuzimanje

1. Subjekt koji upravlja sustavom e-CODEX do 31. prosinca 2022. podnosi agenciji eu-LISA zajednički dokument o predaji u kojem se navode detaljni dogovori u vezi s prijenosom sustava e-CODEX, među ostalim i kriteriji za uspješan proces predaje i za uspješan dovršetak tog procesa te povezanu dokumentaciju, kako je utvrđeno provedbenim aktima donesenima na temelju članka 6. stavka 1. točke (c). Dokument o predaji sadržava i odredbe o pravima intelektualnog vlasništva ili pravima upotrebe koja se odnose na sustav e-CODEX i prateće softverske proizvode, prateću dokumentaciju i druge prateće resurse navedene u Prilogu, čime se agenciji eu-LISA omogućuje da ispunjava svoje odgovornosti u skladu s člankom 7.

2. Proces predaje i preuzimanja između subjekta koji upravlja sustavom e-CODEX i agencije eu-LISA provodi se u roku od šest mjeseci nakon dostave dokumenta o predaji iz stavka 1. Subjekt koji upravlja sustavom e-CODEX do predaje zadržava punu odgovornost za sustav e-CODEX i osigurava da se sustav e-CODEX ne mijenja i da se ne isporučuje novo izdanje softvera, osim u svrhu korektivnog održavanja sustava e-CODEX.

3. Komisija prati proces predaje i preuzimanja kako bi osigurala da subjekt koji upravlja sustavom e-CODEX i agencija eu-LISA pravilno provode detaljne dogovore u vezi s prijenosom sustava e-CODEX na temelju kriterija iz stavka 1. Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o procesu predaje i preuzimanja do 31. srpnja 2023.

4. Agencija eu-LISA preuzima odgovornost za sustav e-CODEX između 1. srpnja 2023. i 31. prosinca 2023., na datum na koji Komisija, nakon savjetovanja sa subjektom koji upravlja sustavom e-CODEX i agencijom eu-LISA, utvrdi da je proces predaje i preuzimanja uspješno dovršen.

Članak 11.

Sigurnost

1. Nakon uspješnog preuzimanja sustava e-CODEX agencija eu-LISA odgovorna je za održavanje visoke razine sigurnosti pri izvršavanju svojih zadaća, što uključuje sigurnost hardverske i softverske informacijske infrastrukture iz članka 7. stavka 2. Agencija eu-LISA posebno uspostavlja i održava sigurnosni plan za e-CODEX te osigurava da se sustavom e-CODEX upravlja u skladu s tim sigurnosnim planom, vodeći pritom računa o stupnju tajnosti podataka koji se obrađuju u sustavu e-CODEX i pravilima o sigurnosti podataka agencije eu-LISA. U sigurnosnom planu predviđaju se redoviti sigurnosni inspekcijski pregledi i redovite sigurnosne revizije sustava e-CODEX, koji uključuju sigurnosne procjene softvera i u kojima sudjeluju subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a.

2. Agencija eu-LISA pri ispunjavanju svojih odgovornosti primjenjuje načela integrirane sigurnosti i tehničke i integrirane zaštite podataka.

3. Subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a imaju isključivu odgovornost za njihovu sigurnu uspostavu i siguran rad, što uključuje sigurnost podataka prenesenih preko njih, uzimajući pritom u obzir tehničke standarde utvrđene u provedbenim aktima donesenima na temelju članka 6. stavka 1. točke (a) i pravila o sigurnosti i smjernice iz stavka 6. ovog članka.

4. Subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a bez odgode obavješćuju agenciju eu-LISA o svim sigurnosnim incidentima, a ako odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a upravlja nacionalno tijelo javne vlasti ili pravna osoba kojima je izdano odobrenje na temelju nacionalnog prava, državu članicu koja vodi popis na kojem se nalaze te odobrene pristupne točke e-CODEX-a, ili Komisiju ako odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a upravlja institucija, tijelo, ured ili agencija Unije.

5. Ako otkrije ranjivosti ili sigurnosne incidente, ili nakon primitka obavijesti o sigurnosnom incidentu kako je predviđeno u stavku 4., agencija eu-LISA analizira sigurnosni incident i bez odgode obavješćuje subjekte koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a koji su njime zahvaćeni te savjetodavnu skupinu za e-CODEX.

6. Agencija eu-LISA izrađuje pravila o sigurnosti i smjernice o odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a. Subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a agenciji eu-LISA dostavljaju izjave kojima dokazuju da poštuju pravila o sigurnosti za odobrene pristupne točke e-CODEX-a. Te se izjave ažuriraju jednom godišnje ili kad god je potrebno unijeti određenu izmjenu.

Članak 12.

Savjetodavna skupina za e-CODEX

1. Savjetodavna skupina za e-CODEX, osnovana na temelju članka 27. stavka 1. točke (dc) Uredbe (EU) 2018/1726, agenciji eu-LISA od 1. siječnja 2023. pruža potrebno stručno znanje u vezi sa sustavom e-CODEX, posebno u kontekstu izrade njezina godišnjeg programa rada i njezina godišnjeg izvješća o radu. Savjetodavna skupina za e-CODEX može osnovati podskupine, sastavljene od dijela njezinih članova, u svrhu razmatranja određenih pitanja, među ostalim i posebnih digitalnih postupovnih standarda.

2. Savjetodavna skupina za e-CODEX osobito:

(a) prati stanje u pogledu primjene sustava e-CODEX u državama članicama;

(b) evaluira potrebu za novim digitalnim postupovnim standardima te ih ocjenjuje i priprema;

(c) promiče razmjenu znanja;

(d) prati usklađenost agencije eu-LISA sa zahtjevima u pogledu razine usluga utvrđenima u provedbenom aktu donesenom na temelju članka 6. stavka 1. točke (b);

(e) daje mišljenje o nacrtu izvješća iz članka 16.

3. Tijekom procesa predaje i preuzimanja iz članka 10. savjetodavna skupina za e-CODEX sastaje se redovito, najmanje svakog drugog mjeseca, do uspješnog dovršetka procesa predaje i preuzimanja, a nakon toga najmanje svakih šest mjeseci.

4. Savjetodavna skupina za e-CODEX nakon svakog sastanka podnosi izvješće odboru za upravljanje programom sustava e-CODEX. Savjetodavna skupina za e-CODEX pruža tehničko stručno znanje kako bi odboru za upravljanje programom sustava e-CODEX pružila potporu u obavljanju njegovih zadaća.

5. Savjetodavna skupina za e-CODEX u svoj rad uključuje relevantne dionike i stručnjake, među kojima su pravosudno osoblje, pravni stručnjaci i strukovne organizacije na koje utječe sustav e-CODEX, koji upotrebljavaju taj sustav ili sudjeluju u njemu.

Članak 13.

Odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX

1. Upravni odbor agencije eu-LISA dužan je do 1. siječnja 2023. osnovati stalni odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX.

Odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX:

(a) savjetuje upravni odbor agencije eu-LISA o dugoročnoj održivosti sustava e-CODEX, posebno tijekom procesa predaje i preuzimanja iz članka 10., u pogledu određivanja prioriteta u pogledu aktivnosti te drugih strateških obveza;

(b) osigurava odgovarajuće upravljanje sustavom e-CODEX; i

(c) prati poštovanje načela neovisnosti pravosuđa i, prema potrebi, pokreće preventivne ili korektivne mjere.

Odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX nema mandat za predstavljanje članova upravnog odbora agencije eu-LISA.

2. Odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX sastoji se od sljedećih deset članova:

(a) predsjednika savjetodavne skupine za e-CODEX iz članka 12.;

(b) osam članova koje imenuje upravni odbor agencije eu-LISA; i

(c) jednog člana kojeg imenuje Komisija.

Svaki član odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX ima zamjenika. Upravni odbor agencije eu-LISA osigurava da članovi odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX i njihovi zamjenici, koje imenuje upravni odbor agencije eu-LISA, imaju potrebno iskustvo, među ostalim i u području pravosuđa, i stručno znanje za obavljanje svojih zadaća.

3. Mandat članova odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX i njihovih zamjenika traje četiri godine i može se produljiti.

4. Agencija eu-LISA sudjeluje u radu odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX. U tu svrhu jedan predstavnik agencije eu-LISA prisustvuje sastancima odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX kako bi izvješćivao o radu koji se odnosi na sustav e-CODEX te o svim drugim povezanim radovima i aktivnostima.

5. Odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX sastaje se najmanje svakih šest mjeseci te češće ako je to potrebno. Odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX redovito, a barem nakon svakog sastanka, upravnom odboru agencije eu-LISA podnosi pisana izvješća o stanju i napretku sustava e-CODEX.

6. Odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX utvrđuje svoj poslovnik, koji posebno uključuje pravila o:

(a) odabiru predsjednika i zamjenika predsjednika te njihovim mandatima;

(b) mjestima održavanja sastanaka;

(c) pripremi sastanaka;

(d) dopuštanju dionicima i stručnjacima da prisustvuju sastancima, među ostalim i pravosudnom osoblju, pravnim stručnjacima i strukovnim organizacijama na koje utječe sustav e-CODEX, koji upotrebljavaju taj sustav ili sudjeluju u njemu;

(e) komunikacijskim planovima kojima se osigurava potpuno informiranje članova upravnog odbora agencije eu-LISA koji nisu članovi odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX o radu odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX.

7. Članak 21. stavak 1. Uredbe (EU) 2018/1726 primjenjuje se *mutatis mutandis* na predsjednika i zamjenika predsjednika odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX.

8. U skladu sa svojim poslovnikom agencija eu-LISA članovima odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX i njihovim zamjenicima plaća sve razumne i razmjerne putne troškove i troškove boravka.

9. Agencija eu-LISA osigurava tajništvo za odbor za upravljanje programom sustava e-CODEX.

Članak 14.

Neovisnost pravosuđa

1. Pri ispunjavanju svojih odgovornosti u skladu s ovom Uredbom svi subjekti poštuju načelo neovisnosti pravosuđa, uzimajući u obzir načelo diobe vlasti.

2. U tu svrhu agencija eu-LISA resurse koji su joj stavljeni na raspolaganje za sustav e-CODEX u cijelosti dodjeljuje za njegov rad u skladu s ovom Uredbom te osigurava sudjelovanje predstavnika pravosuđa u upravljanju sustavom e-CODEX na temelju članaka 12. i 13.

Članak 15.

Obavješćivanje

1. Države članice do 31. siječnja svake godine nakon što agencija eu-LISA uspješno preuzme odgovornost za sustav e-CODEX dostavljaju agenciji eu-LISA sljedeće statističke podatke:

(a) broj tehničkih poruka poslanih i primljenih putem svake odobrene pristupne točke e-CODEX-a za povezane sustave na njihovu državnom području, razvrstanih prema odgovarajućim odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a te digitalnom postupovnom standardu, osim ako se na temelju nekog drugog pravnog akta Unije primjenjuje jednakovrijedan postupak obavješćivanja;

(b) broj i vrstu incidenata na koje su naišli subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a za povezane sustave na njihovu državnom području, a koji su utjecali na sigurnost sustava e-CODEX, osim ako se na temelju nekog drugog pravnog akta Unije primjenjuje jednakovrijedan postupak obavješćivanja.

2. Komisija do 31. siječnja svake godine nakon što agencija eu-LISA uspješno preuzme odgovornost za sustav e-CODEX dostavlja agenciji eu-LISA sljedeće statističke podatke:

(a) broj tehničkih poruka poslanih i primljenih putem svake odobrene pristupne točke e-CODEX-a kojom upravlja institucija, tijelo, ured ili agencija Unije, razvrstanih prema odgovarajućim odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a te digitalnom postupovnom standardu, osim ako se na temelju nekog drugog pravnog akta Unije primjenjuje jednakovrijedan postupak obavješćivanja;

(b) broj i vrstu incidenata na koje su naišli subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a ako su ti subjekti institucije, tijela, uredi i agencije Unije, a koji su utjecali na sigurnost sustava e-CODEX, osim ako se na temelju nekog drugog pravnog akta Unije primjenjuje jednakovrijedan postupak obavješćivanja.

3. Obavješćivanjem iz stavaka 1. i 2. ovog članka potvrđuje se jesu li popisi odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a i digitalnih postupovnih standarda iz članka 6. stavka 4. i članka 8. stavka 1. ažurirani.

Članak 16.

Praćenje i izvješćivanje

1. Dvije godine nakon što preuzme odgovornost za sustav e-CODEX i svake dvije godine nakon toga agencija eu-LISA podnosi izvješće Komisiji o tehničkom funkcioniranju i upotrebi sustava e-CODEX, među ostalim i o sigurnosti tog sustava.

2. Agencija eu-LISA objedinjuje podatke primljene od Komisije i država članica na temelju članka 6. stavka 4., članka 8. stavka 1. i članka 15. i u izvješću predviđenom u stavku 1. ovog članka navodi sljedeće pokazatelje:

(a) popis i broj digitalnih postupovnih standarda za koje se sustav e-CODEX upotrebljavao tijekom izvještajnog razdoblja;

(b) broj odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a za svaku državu članicu te za svaki digitalni postupovni standard;

(c) broj tehničkih poruka poslanih putem sustava e-CODEX za svaki digitalni postupovni standard među svakom od odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a;

(d) broj i vrstu incidenata koji utječu na sigurnost sustava e-CODEX i informacije o usklađenosti sa sigurnosnim planom za e-CODEX.

3. Tri godine nakon što eu-LISA preuzme odgovornost za sustav e-CODEX i svake četiri godine nakon toga Komisija provodi sveobuhvatnu evaluaciju sustava e-CODEX. Ta sveobuhvatna evaluacija uključuje procjenu primjene ove Uredbe i pregled ostvarenih rezultata u odnosu na postavljene ciljeve, a u njoj se mogu predložiti moguće buduće mjere. Pri provedbi evaluacija Komisija na temelju objektivnih kriterija preispituje i ulogu odbora za upravljanje programom sustava e-CODEX i nastavak njegova rada te ako je to potrebno, predlaže poboljšanja. Komisija dostavlja sveobuhvatnu evaluaciju Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 17.

Suradnja s međunarodnim organizacijama

1. Agencija eu-LISA može sklopiti radne dogovore s međunarodnim organizacijama ili njihovim podređenim tijelima uređenima međunarodnim javnim pravom, ili s drugim relevantnim subjektima ili tijelima osnovanima sporazumom ili na temelju sporazuma između dvije ili više zemalja, kako bi im se omogućilo da tijekom upotrebe sustava e-CODEX zatraže i dobiju tehničku podršku. Ti radni dogovori sklapaju se u skladu s člankom 43. Uredbe (EU) 2018/1726.

2. U radnim dogovorima iz stavka 1. ovog članka može se predvidjeti imenovanje po jedne fizičke osobe za svaku međunarodnu organizaciju, svako tijelo ili svaki subjekt, koja treba djelovati kao korespondent koji ima pravo zatražiti i dobiti tehničku podršku iz članka 7. stavka 1. točke (f), pod uvjetima utvrđenima u provedbenim aktima donesenima na temelju članka 6. stavka 1. točke (b), pod uvjetom da takva tehnička podrška ne utječe na troškove iz članka 20. stavka 1.

POGLAVLJE 3.

ODREDBE O IZMJENAMA

Članak 18.

Izmjene Uredbe (EU) 2018/1726

Uredba (EU) 2018/1726 mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. mijenja se kako slijedi:

   (a) umeće se sljedeći stavak:

   „4.a Agencija je odgovorna za razvoj računalnog sustava za prekograničnu elektroničku razmjenu podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima (‚sustav e-CODEX') i operativno upravljanje njime, uključujući tehnički razvoj.";

   (b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

   „5. Agenciji se može dodijeliti odgovornost za pripremanje i razvijanje opsežnih informacijskih sustava u području slobode, sigurnosti i pravde osim onih iz stavaka 3., 4. i 4.a ovog članka, među ostalim i postojećih sustava, ili operativno upravljanje tim opsežnim informacijskim sustavima, ali samo ako je to predviđeno odgovarajućim pravnim aktima Unije kojima se uređuju ti opsežni informacijski sustavi, na temelju članaka od 67. do 89. UFEU-a, vodeći računa, prema potrebi, o razvoju istraživanja iz članka 14. ove Uredbe i o rezultatima pilot-projekata i dokazâ koncepta iz članka 15. ove Uredbe.";

2. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 8.b*

Zadaće povezane sa sustavom e-CODEX

U vezi sa sustavom e-CODEX Agencija izvršava:

(a) zadaće koje su joj dodijeljene Uredbom (EU) 2022/850 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

(b) zadaće u vezi s osposobljavanjem o tehničkoj upotrebi sustava e-CODEX, uključujući pružanje materijala za osposobljavanje dostupnih na internetu.

(*) Uredba (EU) 2022/850 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o računalnom sustavu za prekograničnu elektroničku razmjenu podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima (sustav e-CODEX) i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1726 (SL L 150, 31.5.2022., str. 1..).";

3. u članku 14. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Agencija prati razvoj istraživanja koja su relevantna za operativno upravljanje SIS-om II, VIS-om, Eurodacom, EES-om, ETIAS-om, DubliNetom, sustavom ECRIS-TCN, sustavom e-CODEX i drugim opsežnim informacijskim sustavima iz članka 1. stavka 5.”;

4. u članku 17. stavku 3. iza drugog podstavka umeće se sljedeći podstavak:

„Zadaće u vezi s razvojem sustava e-CODEX i operativnim upravljanjem njime iz članka 1. stavka 4.a i članka 8.b izvršavaju se u Tallinnu u Estoniji.”;

5. u članku 19. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (ff) zamjenjuje se sljedećim:

„(ff) donosi izvješća o tehničkom funkcioniranju sljedećeg:

i. SIS-a na temelju članka 60. stavka 7. Uredbe (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i članka 74. stavka 8. Uredbe (EU) 2018/1862 Europskog parlamenta i Vijeća (**);

ii. VIS-a na temelju članka 50. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 767/2008 i članka 17. stavka 3. Odluke 2008/633/PUP;

iii. EES-a na temelju članka 72. stavka 4. Uredbe (EU) 2017/2226;

iv. ETIAS-a na temelju članka 92. stavka 4. Uredbe (EU) 2018/1240;

v. sustava ECRIS-TCN i referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS na temelju članka 36. stavka 8. Uredbe (EU) 2019/816;

vi. komponenata interoperabilnosti na temelju članka 78. stavka 3. Uredbe (EU) 2019/817 i članka 74. stavka 3. Uredbe (EU) 2019/818;

vii. sustava e-CODEX na temelju članka 16. stavka 1. Uredbe (EU) 2022/850;

(*) Uredba (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području granične kontrole i o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma te o izmjeni i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1987/2006 (SL L 312, 7.12.2018., str. 14.).

(**) Uredba (EU) 2018/1862 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1986/2006 Europskog parlamenta i Vijeća i Odluke Komisije 2010/261/EU (SL L 312, 7.12.2018., str. 56.).”;

(b) točka (mm) zamjenjuje se sljedećim:

„(mm) osigurava godišnju objavu sljedećeg:

i. popisa nadležnih tijela ovlaštenih za izravno pretraživanje podataka iz SIS-a na temelju članka 41. stavka 8. Uredbe (EU) 2018/1861 i članka 56. stavka 7. Uredbe (EU) 2018/1862, zajedno s popisom ureda nacionalnih sustava SIS-a (N.SIS) i ureda SIRENE na temelju članka 7. stavka 3. Uredbe (EU) 2018/1861 i članka 7. stavka 3. Uredbe (EU) 2018/1862;

ii. popisa nadležnih tijela na temelju članka 65. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2226;

iii. popisa nadležnih tijela na temelju članka 87. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1240;

iv. popisa središnjih tijela na temelju članka 34. stavka 2. Uredbe (EU) 2019/816;

v. popisa tijela na temelju članka 71. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/817 i članka 67. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/818;

vi. popisa odobrenih pristupnih točaka e-CODEX-a na temelju članka 7. stavka 1. točke (h) Uredbe (EU) 2022/850;";

6. u članku 27. stavku 1. umeće se sljedeća točka:

„(dc) savjetodavna skupina za e-CODEX;".

POGLAVLJE 4.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 20.

Troškovi

1. Troškovi koji proizlaze iz izvršavanja zadaća iz članka 7. podmiruju se iz općeg proračuna Unije.

2. Troškove za zadaće iz članaka 8. i 9. snose države članice ili subjekti koji upravljaju odobrenim pristupnim točkama e-CODEX-a.

Članak 21.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. svibnja 2022.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	B. LE MAIRE

PRILOG

SOFTVERSKI PROIZVODI, DOKUMENTACIJA I DRUGI RESURSI KOJI SE TREBAJU PREDATI AGENCIJI EU-LISA U SKLADU S ČLANKOM 10.

1. središnja platforma za testiranje;
2. Configuration Management Tool, odnosno softverski proizvod koji se upotrebljava kao pomoć pri izvršavanju zadaće iz članka 7. stavka 1. točke (c);
3. Metadata Workbench, odnosno softverski proizvod koji se upotrebljava kao pomoć pri izvršavanju dijelova zadaća iz članka 7.;
4. temeljni rječnik e-pravosuđa EU-a, odnosno resurs za semantičke pojmove i definicije koji se mogu ponovno upotrijebiti koji se rabi kako bi se osigurala trajna dosljednost i kvaliteta podataka u svim scenarijima upotrebe;
5. dokumentacija o arhitekturi, odnosno dokumentacija koja se upotrebljava za pružanje tehničkog i informativnog znanja relevantnim dionicima o odabiru standarda s kojima drugi resursi sustava e-CODEX moraju biti usklađeni.